

Apel nr 4/2001
Rady Miasta Torunia
z dnia 15 lutego 2001 roku

w sprawie konieczności podjęcia inicjatywy legislacyjnej dotyczącej zmiany przepisów regulujących zasady ogłaszania aktów prawa miejscowego.

Na podstawie § 39 pkt 1 ppkt 2 w zw. z § 39 pkt 2 i § 21 pkt 6 Regulaminu Rady Miasta Torunia stanowiącego załącznik nr 1 do Statutu Gminy (Uchwała nr 146/99 Rady Miasta Torunia z dnia 15 kwietnia 1999r. w sprawie przyjęcia Statutu Gminy Miasta Toruń – Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 4 z 19 stycznia 2000r.)

1. Rada Miasta Torunia wnosi o podjęcie działań w celu zmiany przepisów regulujących zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego. Aktualne przepisy regulujące tę materię a ustalone ustawą z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718) stanowią zagrożenie dla skutecznego działania prawotwórczego samorządu gminnego a zwłaszcza możliwości ustalania stawek podatków i opłat lokalnych, których ustalenie jest niezbędne dla określenia dochodów samorządów gminnych w wysokości umożliwiającej zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców. Z tego tytułu konieczna jest zmiana:
 - a) art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 1996r. Nr 13, poz. 74 ze zm.),
 - b) art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718).
2. Proponowane zmiany powinny przywrócić dotychczasową zasadę, w której uzależnienie wejścia w życie aktów prawa miejscowego, uchwalanych przez organy gminy, od ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym ograniczone było jedynie do sytuacji uregulowanych przez przepis szczególny.
3. Rada Miasta Torunia upoważnia Przewodniczącego Rady Miasta Torunia do przekazania niniejszego Apelu wszystkim podmiotom mogącym podjąć działania w celu zmiany wskazanych przepisów.

Przewodniczący
Rady Miasta Torunia
/-/Bogdan Major

UZASADNIENIE

Ustawą z dnia z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718) wprowadzono jako zasadę, że wejście w życie aktów prawa miejscowego uchwalane przez organy gminy uzależnione jest od ich ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Przyjęcie jednakże takiej zasady spowodowało szereg zagrożeń, które mogą w znacznym stopniu ograniczyć prawidłowość funkcjonowanie samorządów gminnych naruszając tym samym zasady demokratycznego państwa prawa, które były rzekomo podstawą dla przyjęcia takiej zasady.

Podstawowe zagrożenie dotyczy możliwości wejścia w życie uchwał regulujących stawki podatków i opłat lokalnych, których uchwalanie należy do kompetencji rad gmin. Jest to niezbędne dla określenia dochodów samorządów gminnych w wysokości umożliwiającej zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców. Na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 31) rada gminy ustalając wysokość stawek podatku nie może przekroczyć granic stawek ustalonych przez Ministra Finansów w stosownym rozporządzeniu. Górne granice stawek kwotowych są corocznie podwyższane w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku, w którym stawki ulegają podwyższeniu, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Przykładowo w roku 2000 zmiany do ustawy, dotyczące stawek podatków i opłat lokalnych, które mogły obowiązywać w 2001r., wprowadziło dopiero rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2000r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2000r. Nr 105, poz. 1115). Już sam termin opublikowania rozporządzenia Ministra Finansów wskazuje, że utrzymując nadal w mocy przepisy, wskazane w niniejszym Apelu a dotyczące wejścia w życie aktów prawa miejscowego uchwalanych przez organy gminy uniemożliwi wejście w życie przepisów regulujących stawki podatków i opłat lokalnych od nowego roku kalendarzowego. Mając na uwadze, że wprowadzone z 1 stycznia 2001r. przepisy regulujące zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego dotyczą dziesiątków aktów prawa miejscowego uchwalanych przez organy gminy, ich wprowadzenie spowoduje przedłużenie okresu wchodzenia w życie aktów prawa miejscowego do sześciu dziesięciu miesięcy (skrócenie tych terminów wymagałoby poniesienia znacznych kosztów), co jest rażącym naruszeniem zasad demokratycznego państwa prawa i znacznie ogranicza skuteczną możliwość realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego. W naszej ocenie nie ma merytorycznego uzasadnienia publikowanie wszystkich aktów prawa miejscowego (obejmującego nie tylko przepisy powszechnie obowiązujące – art. 40 cytowanej ustawy o samorządzie gminnym) uchwalanych przez organy gminy obowiązujących jedynie na terenie jednej gminy w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Przywrócenie dotychczasowej zasady, w której uzależnienie wejścia w życie aktów prawa miejscowego, uchwalanych przez organy gminy, od ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym ograniczone było jedynie do sytuacji uregulowanych przez przepis szczególnie nie naruszałoby Konstytucyjnej zasady, że warunkiem wejścia w życie aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie – art. 88 ust. 1 KONSTYTUCJI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) bowiem wszystkie akty prawa miejscowego, uchwalane przez organy gminy (za wyjątkiem wymienionych w przepisach szczególnych) wchodziłyby w życie po ich ogłoszeniu w trybie obowiązującym na terenie danej gminy.

W świetle powyższych argumentów uzasadnionym jest przywrócenie dotychczasowych zasad wchodzenia w życie aktów prawa miejscowego, uchwalanych przez organy gminy, obowiązujących przed 1 stycznia 2001r.